

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " 13.—
za četr leta " 6·50
za en mesec " 2·20
za Nemško celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " 12.—
za četr leta " 6.—
za en mesec " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1·70

SLOVENEC

Inserati:

Enostolna politrtska (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolna politrtska (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:
vsak dan, izvzemam nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod.

Upravniki je v Kopitarjevi ulici štev. 6.

Avstr. poštna hran. račun št. 24.797. Ogrske poštn. hran. račun št. 26.511. — Upravnika telefona št. 128.

Današnja številka obsega 6 strani.

Evharistični kongres.

Vedno bližji je čas, ko se bo vršil na Dunaju mednarodni evharistični kongres. Kongres bo velikega pomena v prvi vrsti za našo domovino Avstrijo. Avstrijski katoličani so dobre volje, a manjka jim dostikrat onega poguma, ki se prišteva med darove Svetega Duha in je za velike stvari nujno potreben. Kaj radi se dajo katoličani v Avstriji zbegati od vpitja internacionalno organiziranega svobodomiselstva, niso na njegove napade pripravljeni, manjka jim poleg odločnosti večkrat tudi medsebojne edinstvo. Ustavna in narodna vprašanja ločijo avstrijske katolike, da dostikrat ne pride do skupnega nastopa tudi takrat, ko bi bilo v obrambo katoliških idealov in svobode cerkev nujno potrebno. Politični boji pa tudi nemalokrat katolike v Avstriji tako absorbirajo, da se praktično versko življenje popliti in pojema ona sila, ki katoliško ljudstvo storí nepremagljivo.

Evharistični kongres bo brez dvoma versko zavest poglobil, avstrijske katoličane opogumil, okreplil v njih zavest, da so vsi ena družina in pokazal, kolika je moč krščanstva, ako se vse katoliško ljudstvo združi okoli središča svoje vere.

Papežev legat, kardinal van Rossum, se pripelje na Dunaj po Donavi. Sprejem bo veličasten. Legat bo gost nasega cesarja in to je eno najpomembnejših dejstev evharističnega kongresa. Ves svet bo zopet izvedel, da je habsburška vladarska rodovina katoliška, da iz te vere črpa svojo moč in da je slekjoprej njen zgodovinska naloga, braniti ideale katoličanstva v Evropi. Framasonka Francija se, kakor kažejo vsa znamenja, zopet vrača k svojemu Bogu, ljudstvo so se naveličala puhlih fraz liberalizma in spoznavajo, da je moč in sreča držav le v krščanstvu. In ko bo avstrijski cesar klečal pred Najsvejetjim, bo vse prešinil občutek, da je po besedah Svetega Pisma »srečna le tista država, koje kralj je Gospod Bog«. Ponovil se bo oni prizor, ki se je odigral takrat, ko se je Avstrija pod habsburškim žežlom šele porajala: ko je Rudolf habsburški pokleknil pred Evharistijo in dal duhovniku na razpolago svojega konja, da pojaše z Najsvejetjim čez reko. In marsikdo se bo spomnih onih lepih kitic iz Schillerjeve pesmi, ki ta dogodek proslavlja:

»Un der Graf zur Erde sich neiget hin,
Das Haupt in Demut entblößet,
Zu verehren mit gläubigem Christensinn,
Was alle Menschen erlöset.«

Nekaj prekrasnega pa bo tudi uprizoritev zakramentalne drame velikega katoliškega pisatelja Calderona, ki se poleg nesmrtnega upesnitelja »Divine Comedie« pristeva med največje pesnike vseh vekov. Isto je primerno priredil znani Richard Kralik in se bo vprvorila prvi večer v dvorani Uranije.

Višek vsega bo seveda sprevod, v katerem bodo korakali za cesarjem člani vladarske hiše, najvišji dostojanstveniki države, cerkveni knezi iz celega sveta, državniki, katoliški laiki iz vseh pokrajini zemlje, naše avstrijske dežele. Aranžma bo gotovo nekaj posebnega: Najsvejetje v rokah papeževega legata se pelje v sijajnem gala-vozu cesarske hiše, za njim v galavozovih cesar in dvor. Sprevod bo šel skozi Wollzeile, Stubenring, Opernring in Burgring. Za visoke osebe je nadvojvoda Franc Ferdinand dal na razpolago novi dvor, kjer zdaj on začasno stanuje. Na veliki srednji terasi novega dvora bodo prisostvovali prreditvi dunajski diplomatski zbor in visokošteče dame iz Avstrije in inozemstva. V sprevodu se bodo nosile le take zastave, kipi in podobe, ki so izredne umetniške ali zgodovinske vrednosti.

Za zbrano pobožnost v čast Najsvejetemu bo obilno preskrbljeno s pridigami, molitvenimi urami in obhajili, pa tudi znanost se bo upoštevala s katehetičnim in pedagoškim kongresom ter razstavo za cerkveno umetnost.

Kar pa se jih kongresa ne bo moglo udeležiti, bodo spremljali prireditev z molitvijo in prošnjo, naj bi Bog svoje katoliško ljudstvo blagoslovil, da bo v boju pogumno in odločno, v trpljenju vztrajno, v zmagri modro in plemenito!

Razprava radi atentata na kralj. komisarja Cuvaja.

(Izvirno poročilo »Slovenec« iz Zagreba.)

Včeraj se je pred zagrebškim kralj. sodnim stolom pričela glavna razprava proti Luki Jukiću in tovarišem radi atentata na kralj. komisarja Cuvaja.

Zanimanje za to razpravo je bilo silno. Ze dolgo pred določenim časom se je pred sodnim poslopjem zbral na stotine ljudi, ki so hoteli dobiti vstop v sodno dvorano, toda vstop je bil dovoljen edinole onim, ki so v soboto dobili vstopnico.

Pred poslopjem in v sosednjih ulicah je bil potegnjen orožniški in policijski kordon, redarji na konjih so pa patru-

ljirali po bližnjih ulicah. Zrinjevac je bil faktično zaseden z oboroženo silo.

V sodnem poslopju so bili razvrščeni močni oddelki redarjev in orožnikov, ki so zasedli vsa vrata in stopnjice; vrhovno poveljstvo so izvrševali policijski uredniki.

V sodni dvorani so na vseh straneh nameščeni številni detektivi, eden celo v časnikarski loži.

Prihod obtožencev.

Točno ob 8. so bili v dvorano privedeni obtoženci, in sicer prvi Jukić. Njega posebej spremljata in stražita dva orožnika z nabitim puškama in nasadenim bajonetom, ostale obtožence stražijo sodni redarji pod nadzorstvom sodnega nadporočnika.

Prihod senata.

Ob četrtni na 9. uro pride v dvorano sodni senat pod vodstvom predsednika sodnega stola Vendlerja in državnega pravdnika dr. Markoviča. Kot votanti fungirajo sodniki Trbojevič, Stanzer, Fink, Gorjanovič in namestnik Bičanič. Ob prihodu senata in braniteljev so obtoženci vstali in se zopet vsedli še, ko jim je predsednik z roko dal znamenje za to.

Otvoritev razprave.

Predsednik: »Otvorjam glavno razpravo proti Luki Jukiću in drugovom radi zločinstva umora . . .«

Tu Jukić hitro vstane in na ves glas vpije: »Lopova Cuvaja, ki je izvršil razbojništvo nad hrvaškim narodom, pripeljite semkaj in njega sodite!«

Predsednik: »Umirite se.«

Jukić: »Preje nego se katerega kolizmed nas pozove na odgovornost, naj se razpiše tiralica za kraljevim komisarjem.«

Predsednik: »Prosim vas, umirite se.«

Jukić: »Jaz v tlačeni Hrvaški ne morem biti miren!«

Predsednik: »Opozarjam vas, da se nahajate na svetem mestu, kjer se kroji pravda in pravica.«

Jukić: »V Hrvaški ni pravice!«

Predsednik: »Vi ste obtoženi zločinstva umora!«

Jukić: »Zločinec je kralj. komisar Cuvaj!«

Potem Jukić sede, glavo nasloni med roki in se globoko zamislil; prsi se mu močno dvigajo.

Generalije.

Nato predsednik preide na generalije obtoženih.

Ko pokliče Jukića, ta ne vstane, marveč mirno sedi in ne daje nobenega odgovora; nepremičen sedi na klopi in v globoki zamišljenosti gleda v tla.

Prilč.

Ko so ostali obtoženci povedali svoje generalije, se uvedejo priče, katere predsednik opozarja na svetost prisege in jim obenem naznana, da morejo priti še v sredo, ker se tedaj prične zaslisanje prič.

Nato priče odidejo iz dvorane, obtoženci pa prijavljajo svoje zagovornike.

Ko predsednik pozove Jukića, da pove svojega branitelja, vstane Jukić ter z mirno in dostočanstveno pozno odgovori: »Jaz ne potrebujem zagovornika. V neustavni Hrvaški se niti v sodni dvorani ne more iskreno braniti. To se pravi s suknjičem mlatiti na levo in desno.«

Predsednik: »Kaj vam je danes, da ste tako razburjeni, saj ste bili vedno mirni.«

Predlog zagovornika dr. Prebega.

Predno se začne zaslisanje obtoženih, vstane Jukićev zagovornik dr. Prebeg in stavi predlog, da se Luko Jukića pošlje na opazovalni oddelek v blaznico.

Dr. Prebeg svoj predlog obširno utemeljuje ter podpre s stvarnimi dokazi, da je ravno redarstvo naračnost hotelo, da pride do atentata. Ali ni največji nesmisel, da policija osem dni pred atentatom v votli vrbi najde bombo, pa se za to ne zmeni dalje? Določnost policije je bila, da bi bila k vrbi postavila stražo, ki bi bila lahko prijela Jukića, ko bi bil prišel po bombo. A policija se za vse to ni zmenila, zato je ona odgovorna za atentat. In na obtožni klopi bi ne imel sedeti Jukić, marveč šef policije.

Predsednik: »Prosim, nikarte tako.«

Dr. Prebeg: »Oprostite, malo sem zašel. Končujem ter stavim svoj predlog; sprejmite ga, da se dožene, da Jukić ni zločinec, marveč nesrečen bolnik. Naj slavno sodišče uvažuje vse navedene dokaze in moj predlog sprejme.«

Nato dr. Prebeg čita svoj predlog, da se Jukića odda na opazovanje v blaznico; opira ga zlasti na dejstvo, da je bil Jukić že enkrat na opazovanju v blaznici in pa na tozadnevna vojaška zdravniška izpričevala na podlagi ka-

kupe, kratko, tu so bili združeni vsi zlatniki sveta in bil je to bogat, bleščec in zvenec kup! Anzelmu pa, pijan in zaljubljen v svoj denar, ga je preševal in poljuboval. Končno je vrgel raz sebe obleko in planil v omaro, ki je bila tako velika kot kaka kopalna banja. Vlegel se je vanjo, kolikor globočko je mogel, se valjal in premetaval sem in tje ter dobil vsled udarcev ob stene modrikaste madeže in rane. Bil je zelo srečen, če je dobil rane, v katere so se pogrezali zlatniki kot v krvaveče hranilne puščice. Od veselja je končno tako onemogel, da se je z Lahnim smehljajem na ustnicah — onesvestil. Toda za zaprtimi trepalnicami je viden še blesk zlata ter je ves srečen zaspal na zlatu.

Naenkrat se je razlegel skozi nočno tihoto slab, hreščec šum. Šipa v oknu se je premikala in slednjič odločila. Počasi se je prikazala v sobo glava, za njo rama in ves gornji život. Bil je Jean, ki je oprezzo vstopil. S pritajnim korakom in razprostrtimi rokami, ker se je bal, da ne bi zadel ob kak predmet in povzročil ropota, je tipal proti omari, na katero je padala utri-pajoča svetloba in obsevala bleščec zlato in pa na slečenega spečega Anzelma. Ne da bi se zbudil, se je isti obrnil. Ležal je na hrbtu in smrčal.

Brez vsake kretnje, brez vzdaha je Anzelm umrl. Slišalo se je samo gruranje krvi. Jean je dvignil truplo in je položil na posteljo. Nato je pokleplnil pred omaro in poželjivo grabil zlato, srebro in baker ter polnil z njim veliko vrečo, ki jo je prinesel seboj. Ko je zapatil hišo, se mu je pod ogromno težo upogibal hrbet in slišal je za seboj prasketanje plamenov, ki so se vspenjali ob stenah, oprjemali se tapet, valili se liki volovom po odelah in užgali brado in lase mrlja.

Ker Jeana in temni noči ni nihče videl, kako se je plazil k sosedu in se

LISTEK.

Dva skopuh.

Catulle Mendès.

Dva skopuh sta stanovala v zadnjih hišnih vrstah malega mesta. Pri sebi nista imela niti služe niti deklice. Obe pusti, sivi, napol podrti hišici, v katerih sta živela, sta stali tesno druga poleg druge in sta bili popolnoma enaki. Zaprašena okna obeh so bila vedno zaprta in le redko so se odprla mrežasta vrata, ki so tvorila vhod v obe stanovanji. Soseda se med seboj nista obiskovala; nikdar nista sprejela k sebi tuja in nikdar nista šla med druge ljudi. Cestne klepetulje so vedele, da stanujeta tam dva moža, toda to več iz pripovedovanja drugih, kot pa iz lastne skušnje; kajti nikdar ni bilo videti niti enega niti drugega pri oknu, svoje nakupovanje pa sta oskrbela prav zgodaj zjutraj, ko ni bilo videti na ulicah še nikogar.

Babice so se le nejasno spominjale, da sta se oba prijatelja nedolgo po neki meščanski vojni, ko so bila polja opustošena, posestva razdejana in gradovi požgani, naselila v tem kraju. K sebi sta vzela neko skoro blazno beračico, da jima je stregla, prinašala vodo in pripravljala obede, ki sta jih uživala

skupno. Strežnica je pa kmalu umrla in o svojih gospodarjih ni vedela druga, kot da sta se imenovala Anzelm in Jean. Druge služkinje nista najela. Vendar pa sta še nekaj let uživala košilo pri Anzelmu, večerjo pa pri Jeanu. Za časa obedov sta zahajala drug k drugemu in zvečer je prihajala skozi okna hišice medla svetloba. Pologama pa sta obiske med seboj popolnoma opustila. Vsak izmed njiju je ostal sam, popolnoma ločen od življenja. Nema, pusta bivališča so dala nekaj časa radovednežem precej opravila, a končno je tudi to zanimanje popolnoma opešalo.

Nekega večera je sedel Anzelm v postelji in svetloba male svetilke, ki je stala na polici ob steni, je obsevala veliko odprto omaro. Lesketalci in srebrni, posebno pa zlati novci. Bili pa so francoski luidorji, nemški novci po dvajset mark z glavo kralja Friderika, angleški in španski denar, goldinarji, dansi državni dolarji, španski zlatniki, pijastri, cekini, guineje, šilingi in denar vseh mogočih vrst. Na njih je bilo videti slike vseh vladarjev, napise v vseh jezikih in najrazličnejše letnice. Zaklad je bil podoben tovoru ladje morskega razbojnika, ki je prepotoval ves svet in je tu izkrcal svoje bogastvo. Med evropske novce so bili pomešani japonski in kitajski, dolarjev je bilo cele

terih je bil Jukić oproščen vseh nadaljnjih vojaških kazni in bil popolnoma odpuščen od vojakov. Njegova duševna bolezen je kronična in mu je prirojena. Že njegovega starega očeta so turške oblasti (pred okupacijo) radi slaboumnosti izpustile iz ječe; ena očetova sestra je živila v Svilaju kot vaška slaboumnica; 23letna Jukićeva sestra Marinka se nahaja v blaznici v Stenjevcu. Pa tudi Jukićev oče je tako razburljiv, nasiilen in slaboumen, da ga ob opravkih na sodniji in drugih oblasteh vedno spremila kak sošed ali pa njegova žena.

Po dr. Prebegu se dvigne zagovornik dr. Dušan Popović ter za svojega klienta Neudhardta stavi predlog posebne vrste. Sredi njegovega govora vstane Jukić, pokaže s prstom na senat in kliče: »To je inkvizicija in ne sodišče!«

Predsednik: »A tako, to je znamenje, sledite govorom zagovornikov.«

Jukić: »Da, vi ste inkvizicija! Poroča! Kje je porota?« (Se zopet vede za klop in prijemlje za glavo.)

Dr. Popović: »Pardon, gospod predsednik, vaša trditev ne drži. Nasprotno, Jukić je s svojim upadom pokazal, da nima pojma, o čem jaz govorim.«

Dr. Popović nato sklene svoje utemeljevanje in prosi, da se na podlagi mnenja nekega francoskega psihiatra njegovega klienta izroči na opazovanje. Obenem se popolnoma priključuje predlogu dr. Prebega.

Govor državnega pravnika.

Nato vstane državni odvetnik dr. Marković in najodločneje protestira proti izvajanjem dr. Prebega, ki radi atentata obdolžujejo zagrebško policijo. V nadalnjem se dr. Marković podrobno bavi z govoroma zagovornikov in skuša ovreči njuna izvajanja. Konča z izjavo, da odločno nasprotuje predlogom zagovornikov.

Replika.

Dr. Prebeg povzame izvajanja državnega pravnika ter v prekrasnem govoru dokazuje, da istinito obstoje razlogi sumnje o duševni bolezni Jukića. Ostane tudi pri svoji trditvi, da je zagrebška polica kriva, da je prišlo do atentata. Ko bi ona bila opreznnejša, bi danes ne sedeli na obtožni klopi poseti in čestiti mladeniči. (Dr. Popović: »Manjka jim Nastić!«) Odločno se upira temu, da bi se Jukića zaslilo prej, nego ga pregledajo psihiatri.

Tudi dr. Popović vzdržuje svoj predlog in prosi, da ga sodišče uvažuje. Odločno pobija sofistične zvijače državnega pravnika ter z mnogimi priznanimi avtoritetami podkrepjuje opravljeno s svojega predloga.

Predsednik: »Luka Jukić, ali ste čuli kaj predlaga vaš zagovornik?«

Jukić molči in se ne gane. V dvorani vlada smrtna tihota in vse napeto pričakuje odgovor. Jukić se malo dvigne, pa zopet sede.

Nato se senat umakne v sosedno dvorano, da se posvetuje o predlogih.

Predlog odbit.

Cez deset minut se vrne senat iz posvetovalnice v sodno dvorano in predsednik naznani, da je senat sklenil, da predlog zagovorništva zaseda odbite; obenem je pa sklenil, da se razprava nadaljuje v navzočnosti dveh psihiatrov, in sicer: dr. Žirovičia in dr. Langa, ki bota pazljivo sledila toku razprave in potem na podlagi zadobljenih vtiskov izrekla svoje mnenje.

vrnili z zlatom napolnjeno vrečo, ni mogel nihče trditi, da je bil on tisti, ki je zakrivil dvojni zločin: umoril človeka in začgal njegovo hišo. Sodnijska preiskava je dognala, da se je tu zgodila nesreča. Brezvomno je Anzelmu zaspal, ne da bi preje ugasnil svetilko, ki je padla s police in užgala posteljno odejo ali pa lesene stene. Okostje starega skopuha so z velikim trudom našli med tramovjem in pepelom. Pokopalni so ga na pokopališču, ki je ležalo izven mesta ob vznožju gore. Cel dogodek je bil hitro pozabljen. Jean pa je bil na vrhuncu veselja. Cutil se je varnega pred vsako kaznijo in je pomnožil svoj zaklad, ki ga je skrival v luknji v zidu, z denarjem, ki ga je ugrabil Anzelmu. Sedaj je bil on tisti, ki je vsak večer nad zakladom pasel svojo poželjivost. Zaljubljen, pijan je opazoval bogati, zvezneči kup in ga poljuboval. Oh! Oh! Nikdar ni moglo biti lepše! Med tem, ko je ležal Anzelmu mrzel, brez mesa, samo okostje, pod marmorno ploščo na pokopališču, se je Jean vdal zlatu v osrečjujoči ljubkosti in se opipal nad zlatom.

Nekega večera, ko se je Jean zopet nagnil nad votlino, v katerej je ležal njegov zaklad, je strašno zakričal! Bil je okrazen, oropan! Tam, kjer je še včeraj ležal njegov zaklad kot velikansko

Dr. Prebeg: »Proti temu sklepku prijavljjam pritožbo ničnosti.«

Dr. Popović: »Tudi jaz gleda mojega klienta.«

Prihod psihiatrov.

V dvorano prideta psihiatrična izvedena in zavzameta svoji mestni na senatski tribini. Predsednik jima tolmači, zakaj sta poklicana in ju prosi, naj dobro pazita na Jukića.

Predsednik: »Luka Jukić, ali ste čuli, za kaj se gre?«

Jukić molči in se ne gane.

Predsednik odredi, da se čita obtožnica in pozivlja obtožence, da na stavljena vprašanja jasno in razumljivo odgovarjajo.

Votant Gorjanović čita obtožnico, ki je tako bširna ter obsegna na 18 s strojem pisanih polah krog 5000 vrstic. Obtožnica se obširno bavi z atentatom samim in razlagom, v kateri se navaja podrobnosti o tajni dijaški revolucionarni organizaciji, o dogovoru atentata, o bombah, o nameravanem atentatu pri procesiji Sv. R. Telesa itd. Luka Jukić se obtožuje radi zločina izvršenega zavratnega umora, potem radi zločina pozizušenega navadnega umora, dalje radi prestopka proti telesni varnosti in končno radi zločina javnega nasilja VI. vrste.

Djuro Cvijić, Avgust Cesarec, Dragutin Bublić, Franjo Neudhardt, Kamilo Horvat in Roman Hrvat so obtoženi sokrivde zavratnega umora, razven tega pa Cvijić, Bublić in Horvat še radi sokrivde zločina javnega nasilja VI. vrste. Vladimir Badalić, Vatroslav Dolenc, Dušan Norančić Josip Šarinić in Stjepan Galogaž so obtoženi radi zločina pripomoči, zagrešenega z zlobnim nezaprečenjem. Obtožnica predlaga, da se Jukića obsodi po § 136. (smrt na vseh lih), za ostale se pa predлага kazneni od 10 do 20 let ječe.

Pripeljaj z Jukićem.

Nekako v sredi čitanja obtožnice se Jukić hitro dvigne ter gre proti vratom, kjer so zagovorniške klopi. Orožniki hite za njim in ga peljejo proti vratom, ki vodijo v zapore.

Dr. Prebeg: »Prosim, da se dovede nazaj.«

Predsednik: »Naj se umiri; zato odrejujem polurni odmor. Obenem naznam, da se bo razprava vršila vsak dan od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne, kadar pri veleizdajniškem procesu.«

Dr. Budisavljević: »A tako, kaj je tudi to veleizdajniški proces? Dobro, da vemo!«

Nadaljevanje razprave.

Ob tri četrt na 1. uro popoldne se nadaljuje čitanje obtožnice. V dvorani vladu grobna tišina, a komaj se čuje slab glas votanta, ki strašno monotono čita obtožnico.

Jukić zaspal.

Krog četrt na 2. uro je Jukić začel dremati. Z lic mu kapljajo debele kapljice potu. Z rokama je podprt razgret glavo in se nekako čudno stresal.

Razburljivi prizori.

Naenkrat se Jukić zdrzne, skoči s klopi in gre proti vratom dvorane.

Predsednik: »Jukić, ostanite tukaj. A Jukić se niti ne ozre in gre skozi vrata na hodnik zaporov.

Orožniki planejo za njim, zgrabijo ga za vrat in ga kakor vrečo moke suomejo v dvorano, drugorožnik ga pa s puškinom kopitom dregne v rebra.

mravljišče, tam se je videla temna, prazna luknja. Odpiral je na široko oči, se grizel v ustnice in ril z rokami po laseh, njegovo dolgo, hrešćeče vpitje pa se je razlegalo kot tuljenje ranjenega psa. To rjovenje je bilo tako strašno, da je predro skozi zidovje, lesene stene, železno omrežje in mrežasta vrata ter odmevalo po cestah. Prestrašeni so skočili meščani s svojih ležišč in si drgnili oči. Vsi so hiteli tja, od koder se je razlegalo vpitje. Bili so napol oblečeni možje, ženske in otroci.

»Kaj je? Kaj se je zgodilo? Kdo je umorjen?«

Ko se je vpitje vedno dalje razlegalo skozi mrak, je množica vdrla skozi vrata in videla skopuha, ki je bled, s kravimi očmi, peno na ustih obupan tulil nad prazno, temno luknjo. Iz vpitja so donele besede: »Vse so mi ukradli! Oh! Oh! Vse so mi vzel! Da, res je in vendar ni mogoč! Tat tu sem ni mogel vdreti, ker so okna zamrežena z železnimi drogovci in ključe do trdno zaprtih vrat nosim v žepu. Vidite, tu so! In vendar je res, okradli so me. Kdo? Kdaj? Kako?«

Ali se dobe ljudje, ki morejo zlezti skozi zidovje in se splaziti skozi ključavnice? — Moje srebro! Moje zlato! Moji pijastri, moji dolarji, moji golinarji, kje so, kdo mi jih je ukradel?

V dvorani je ob tem prizoru — klub neštetim detektivom in uradnim osebam — nastalo nepopisno zgražanje.

Zagovornik dr. Preberg razburjen vstane in apelira na predsednika, da ne dovoli, da se Jukić vpriča senata muči.

Toda Jukić se je orožnikom odločno uprl, jih potisnil na stran in šel iz dvorane. Vse, kar je nosilo bajonet in orožje je hitelo za njim; Jukić je pa s hodnika krenil naravnost v zapore.

Predsednik: »Prosim mir! Nadaljuje se čitanje obtožnice, čeprav je obtoženec Jukić odsoten.«

Dr. Prebeg: »To je skrajna protipostavnost. Na obtoženca lahko vsak vidi, da je blazen človek. Toda po kazenskem redu mora biti obtoženec pri čitanju obtožnice navzoč.«

Sila.

Predsednik: »Odrejujem petminuti odmor in bom Jukića dal s silo dovesti v dvorano.«

Predsednik nato ukaže, da gre sodni sluga Blažeković po Jukiću. Sluga se pa kmalu vrne in pove, da se Jukić nikakor ne da odvesti v dvorano, da je vsak napor zmanj, ker se Jukić z vso silo upira tudi orožnikom.

Nato predsednik odredi, da se obtožnica prečita v obtoženčevi odsotnosti.

Dr. Prebeg: »To je protizakonito in vlagam ničnostno pritožbo.«

Potem se nadaljuje čitanje obtožnice, ki je trajalo do četrt na 3. uro. Nato je predsednik razpravo odgodil na danes dopoldne ob 8. uri.

Zmede v Turčiji.

»Zeit« poroča iz Pariza, da so dograle priprave za sodno razpravo proti bivšemu turškemu velikemu vezirju Haki paši zelo zanimive in nove stvari. Vojaška liga, ki pripravlja razpravo proti Haki paši, je dognala, da je pripravljal mladoturški odbor veliko panizlamsko akcijo, ki jo je izsledil neki ruski ogleduh. Ruska vlada je o teh pripravah mladoturškega odbora obvestila tudi prizadete velevlasti. Posledica je bila, da sta Francija in Anglija Lahom dovolili zaseti Tripolis.

Nova vlada je odpravila v Carigradu vojaško in civilno cenzuro brzjavk.

Turški zbornici je predložilo zborično predsedstvo brzjavke županov in veljakov v Odrinu, Konji, Brusi, Dedeagacu in v Adaliji, ki obsoajo ligo častnikov, ker zahteva, da naj se razbudi zbornica. Mladoturški poslanci so burno ploskali, ko so se brzjavci čitali.

Ploskanje pa nevarnosti, ki grozi obstoju sedanje turške zbornice, ne bo odpravilo. Mladoturki se tolažijo, češ da stoji za njimi odrinski armadni zbor, dasi to ni gotovo, a zdaj je zahtevala tudi mornarica, da naj se zbornica razbudi, ker je izvedela, da je izjavil sultan vojnemu ministru, da se volji naroda ne namerava upirati.

Iz Albanije se poroča, da so v Pristini zopet odprli bazarje, ko se je pripeljala v mestno komisijo. Albanci so sklenili, da se toliko časa ne razidejo, dokler ne razpusti zbornice. Boljetinac je 28. t. m. došel v Mitrovico. Pozdravilo ga je mohamedansko in krščansko prebivalstvo, vojaki so se pa bratili z Boljetinčevimi četaši. Malisorci so napadli neki turški oddelek, da maščujejo vojvodo Hotijev, ki so ga usmrtili turški vojaki. V boju je padlo 15 turških vojakov in 5 Malisorov.

Ugrabili so mi mojo ljubezen, moje veselje, moje kri, moje življenje!«

Med temi besedami je ječal tako strašno kot žival, ki je postal plen krvolocene zveri. Naenkrat pa je utihnil, pridržal sapo, postal bled, bolj bel kot lanena rjuha, postajal je vedno bolj bled. Strašno je bilo gledati, kako je obraz upadal in kako so se sivi lasje ježili od strahu. Brezvomno se je domislil česa strašnega.

Po dolgem molku, med katerim ga je opazovala množica z začudenimi očmi, je odprl usta, kot bi hotel povedati svojo misel. Jecljaj je: »Ko bi bilo...? Ko bi bilo...?« Toda stavka ni končal, groza je pretresla celo njegovo telo in mrtev se je zgrudil na tla. Z glavo je udaril ob rob prazne votline.

V zadnjih letih — dolgo po tej grozni dogodbi — so izkopavali mrlje malega pokopališča, ker so napeljevali čez ravnino pod goro železnico. Kopači so se z vso močjo upirali na drogove, da bi dvignili mramorno ploščo; končno se je posrečilo — pod njo je počival Anzelmu — in začuden, plahi so odskočili delavci in orodje jim je padlo iz rok. Iz odprtega groba, odprte krste se jim je lesketalo nasproti cel kup zlata, srebra in bakra, koščice rok okostja pa so objemale luidorje in pijastre.

Japonski cesar Mutzuhito umrl.

Tokio, 29. julija. Japonski cesar je danes umrl. Rajni japonski cesar Mutzuhito, česar sliko smo nedavno priobčili, je bil rojen 23. novembra 1852, umrl je torej v 60. letu svoje starosti. Mikado je postal leta 1867, star šele 15 let. Mutzuhito je 120. vladar rodbine Žiumu Ten, ki vladala Japonsko neprerjavoma od leta 660 pred Kristusovim rojstvom. Mikado Mutzuhito je bil poročen z 28. majnika 1851 rojeni hčerkjo plemiške rodbine Tuaaka Fuživana Ičijo, ki nosi ime japonske cesarice, dasi je mikado vzel pozneje še eno ženo, ker mu cesarica Haruko ni povila otrok. Rajni mikado je imel s svojo postranskim ženo 13 otrok, pet dečkov in osem deklic. Med dečki je ostal pa živ le njegov naslednik, sedanji japonski mikado, Jošihito, ki je bil rojen 31. avgusta 1879 v Tokiu.

Jošihito,
novi japonski cesar.

Jošihito je poročil 10. majnika 1900 princenjo Sadako, hčer kneza Kudizo Fužimara. Sedanji japonski mikado je vzgojen popolnoma v evropskem duhu. Najrajsi se je učil zgodovine evropskih držav. Govori popolnoma angleško in prav dobro nemško.

Včeraj umrl japonski cesar Mutzuhito spada med najslavnejše japonske vladarje, katerega ime bo ostalo v japonski zgodovini nepozabno. Ko je zasedel japonski prestol, je bila japonska država needina, stranke so se z orožjem v roki borile ena proti drugi. Rajnik, dasi vz

KOLINSKI NADŠKOF KARDINAL FISCHER SMRTNNEVARNO OBOLEL.

»Kolinsche Volkszeitung« poroča, da je zdravstveno stanje kardinala Fischerja smrtnevarno. Na lastno željo so podelili kardinalu že sv. zakramente za umirajoče.

NOVE PODROBNOSTI O REVOLVERSKEM NAPADU NA TISZO V ZBORNICI.

Iz Budimpešte poročajo, da je izpovedal brat grofa Štefana Tisze, grof Kološman Tisza, da so na napadalca Kovacsa vplivali drugi opozicionalni poslanci, da je streljal. Vplival je nanj osobito neki mladi magnat.

NOVI BOJI V TRIPOLISU.

Rimski diplomati trdijo, da so Lahi zato tako hitro proglašili svojo nadvladovo v Tripolisu, ker so nameravali Turki velik del tripoliškega obrežja prodati Francosom in Angležem. General Garioni je dobil povlej napasti Cuaro. Kakor se poroča, Turki in Arabci Cuare ne nameravajo braniti. Dne 28. julija so razstrelile laške vojne ladje neko utrdbu pri Hodejdi. Na mesto Lahi niso streljali.

FRANCOSKI KANADCI PROTI ZDURITVI KANADSKEGA BRODOVJA Z ANGLEŠKO VOJNO MORNARICO.

Angleži v Kanadi so zadovoljni, če se združi kanadsko vojno brodovje z angleškim brodovjem, Kanadčani Francozi pa z načrtom združitve kanadskega brodovja z angleškim niso zadovoljni in izjavljajo, da če se to zgodi, zapuste svojo domovino, ker se nočejo za Angleško vojskovati.

Štajerske novice.

Š Mi se gibljemo. V nedeljo 28. julija smo imeli v naši organizaciji vse polno izvrstno uspeh prireditev. Prednjačila je zopet Savinjska dolina. Dr. Korošec je govoril dopoldne na dobro uspelem političnem shodu v Grižah pri Žalcu. Predsedoval je župnik č. g. Krančič. Poslancu se je izrekla zahvala za njegovo požrtvovalno delovanje. V Petrovcih pa je bilo ob prilikah izleta Ljubljancov dobro vpeljano zborovanje. Govoril je pozdravni govor župan petrovški in predsednik društva »Gospodar« gosp. Anton Koren. Imenom Zveze slovenskih deklet za Štajersko je goste pozdravila podpredsednica gdčna Marija Drev. Zahvalila se je Ljubljancanka Ivanka Brate. Imenom Savinjske doline je govoril njen poslanec dr. Korošec. Govorili so še urednik Moškerc, p. Teodor Tavčar in kaplan Doberšek. Ljubljancani so si še med potjo ogledali Celje in hrib sv. Jozefa. Poslanec dr. Verstovšek je imel tudi dva dobro uspela politična shoda, prvega v Gornjem Gradu, drugega pa pri Sv. Miklavžu. Dr. Hohnjec je govoril na prireditvi Izobraž. društva pri Sv. Frančišku v Stražah. Lepa slavnost je bila tudi v slovitih Nazarjih. Impozantni Slomškovi slavnosti ste se vršili v Jarenini nad Mariborom, kjer je stoteri obmejni slovenski množici govoril dr. Medved in v Št. Lovrencu na Drav. polju, kjer se je posebno postavila mladina Dravškega polja. Govoril je dr. Kovačič. V Kostrivnici pri Podplatu je bil pod Gomilšekovim vodstvom lep dekliški shod; navzočih je bil več sto mladenk. Slomškove slavnosti so se nadalje še vršile: pri Sv. Urbanu nad Ptujem, v Ormožu in Svetinjah pri Ormožu. — Deželnega glavarja namestnik in drž. poslanec dr. Fr. Jankovič je imel dobro uspel političen shod v Žetalah pri Rogatcu. Dne 4. avgusta pa bo zboroval na Veterniku pri Kozjem. Ta dolga vrsta pomembnih prireditiv nam pove, da se naši voditelji ne strašijo potne vročine, kakor dela to mestna liberalna gospoda, ampak mi gremo nedeljo za nedeljo naprej.

Š Hudo konkurenco si bodeta delala pri prihodnjih občinskih volitvah v Mariboru dosedanji župan dr. Schmiederer in advokat dr. Orosel, ki že dolgo hrepeni po županski časti v Mariboru. Dr. Orosel ima baje v sedanjem obč. svetu samo 7 zanesljivih svojcev. On že dela na to, da bo imel s svojimi kimovci večino proti Schmiedererju.

Š Zmaga. V občini Dragučeva pri Mariboru so pri občinskih volitvah zmagali zopet na celiči Slovenci, pristaši Kmečke zvezze. Živio!

Š Dijaška Slomškova slavnost v Št. Iliju v Slov. goricah dne 15. avgusta obeta biti sijajna. Okoliška društva, 15. avgusta v Št. Ilij.

Š Poslanec dr. Korošec govoril prihodnjo nedeljo na shodu Izobraž. društva v Zgornji Ponikvi.

Š Shoda S. K. Z. se vršita v nedeljo, dne 4. avgusta pri Sv. Martinu v Zadrečki dolini ter v Bočni pri Gornjem gradu. Govori poslanec dr. Verstovšek.

Š Občinske volitve. Pri občinskih volitvah v trgu Ljubno v Sav. dolini je zmagala v I. in II. razredu S. K. Z. V III. redu ste si stali nasproti dve struji populoma gospodarskega značaja.

Š Uboj. V Konjicah je po nekem prepiru z nožem zabodel rudar Anton Korošec, ki je zaposlen v rudniku v Radniški

vasi, svojega tovariša Ferdinanda Zaležnika, kateri je bil na mestu mrtev. Morilca so orožniki zaprli.

Š Tatvina dragocenosti. Rudolfu Blumu je v Mariboru iz njegovega pritličnega stanovanja nek neznanec ukradel različnih dragocenosti v vrednosti okrog 400 kron. Kot tatvine je osumljen neki pred kratkim od Bluma odslovljeni delavec Matija Praznički.

Š Poizkušen samoumor. Te dni je v Libojah pri Celju prišel od nekod domov posestnik Paul Leskovšek. Doma sta se nato z ženo začela nekaj prepirati. Kmalu je šel iz hiše ter se obesil na neki bližnji vrbi. Ravno takrat pa je prišel mimo Franc Novak, kateri je obešenca še v zadnjem trenutku rešil.

Š Ogenj. V petek zvečer je v Vinskem vrhu pri Ormožu zgorela viničarija, last ljudomerske farne cerkve. Zažgali so najbrže otroci.

Š Iz šolske službe. Na trirazredni ljudski šoli v Račjem pri Mariboru je razpisano mesto učitelja, oziroma učiteljice. Prošnje do 25. avgusta na krajski šolski svet v Račjem.

Š Priplavljeni trupla. Mimo Radgone je plavila Mura trupla kakega triletnega otroka. Ljudem se trupla ni posrečilo potegniti iz vode. — V Št. Ilju blizu Furtove tovarne so potegnili iz Mure moško truplo. Dognalo se je, da je ponesrečenec gostilničar Franc Ossenag iz Jagernika pri Nemškem Lonču. Sumijo, da je skočil sam v vodo, ker se mu je večkrat zmešalo.

Š V tujini utevil. V francoskem mestu Lencu je utonil pri kopanju Slovenec Janez Budna, doma iz Rajhenburga na Štajerskem, star 32 let. Ko ga je njegov tovariš Jože Kodrič, doma iz Makol, potegnil iz vode, je bil že mrtev.

Š Ni bil umor. Iz Gradca se v zadevi najdenja trupla delavca Kocbeka pri Reininghausovi pivovarni poroča, da najbrž ni govor o umoru, ampak, da je Kocbek izvršil samoumor, ker je zadnje čase prav bedno živel.

Š Celjske novice. Pravico javnosti je podelilo ministrstvo za uk in bogočastje celjski dvorazredni trgovski šoli za deklice z vzorednicama. — Plaćila je ustavil celjski trgovec Friderik Jakorsitsch. — Tatvina. Trgovcu z posodo, Vidu Turniškemu, doma iz Krapine na Hrvščem, je bilo, ko je prenočeval v hlevu hotela »pri Zamorcu«, iz žepa ukradenih 130 kron. Storilca še niso našli. — Starčka povozi. Te dni se je peljal malo vinjen Franc Celestin z enovprezim vozom skozi Rotovško ulico. Pred poslopjem okrožnega sodišča je povozil 92 letnega Janeza Beleja. Beleja so nevarno poškodovanega spravili v celjsko bolnišnico.

Š Prijeti vломilci. Pri Mariji Nova Štifta in v okolici blizu Ptuja je bilo v teku letošnjega leta izvršenih precej vlomov in tatvin. Orožništvo se je posrečilo izslediti tri tatvin sumljive osebe, in sicer oba brata Franca in Jurija Plajnšeka in Franca Zajšeka. Več drugih oseb pa je pred orožniki pobegnilo. Sumijo, da so prišli na sled dobro organizirani tatinski bandi.

Š Nevihta in strela. Ob prilikah zadnje nevihte je v Lučanah udarila strela v hlev posestnika Repoluska ter ga užgal. Ubila je pri tem tudi eno 13 in eno 16 letno deklico. — Iz Celja: Udarilo je v Pristovi pri Vojniku v gospodarsko poslopje posestnika Šipeca in hišo posestnika Jakoba Kožuha. Ogenj je popolnoma uničil vsa poslopja. Škoda znaša več tisoč kron.

Dnevne novice.

Š Polemika, kakor jo vodi »Slovenski Narod« zadnje čase, je skrajno pusta in neslana. Časih so »Narodovi« uredniki svoje izdelke saj nekoliko zabelili, zdaj pa zija iz »Narodovih« predalov sam dolgčas in temeljito pomanjkanje vsakršnega humorja. Glede električnih central ne vedo zopet nič drugega povedati, kakor da rentabiliteta ni izračunana, na kar ni vredno več odgovarjati. Izmislišli so si pa nanovo to, da je za S. L. S. »strašno neprijetno«, ker liberalci niso za centrale glasovali, in drugič, da »bosta Notranjska in Dolenjska oškodovani«. Iz strankarskega stališča pa nam more biti le ljubo, da liberalci taki koristni in velepomembni akciji, kakor je izkorisčanje vodnih sil, nasprotujejo, saj so s tem celemu svetu zopet pokazali, kakšni nazadnjaki so. Kar pa zadeva Notranjsko in Dolenjsko, ki so ju liberalci, ko so bili na vlasti, tako zanemarjali, se zoper S. L. S. gotovo ne moreta pritoževati. Znano je, da se tudi za te kraje studirajo projekti, kako ondotne водne sile izrabiti, ne glede na to, da akcija za povzdiga Notranjske in Dolenjske zaradi gorenjskih električnih central ne bo prav nič trpela. Bila je S. L. S., ki se je za Dolenjsko in Notranjsko začela še sistematicno brigati, dočim v liberalni eri niti najnujnejših vodovodov in cest niso napravili. — »Narod« kvasi tudi nekaj o shodu katoliško-narodnih abiturientov v Kamniku, se jezi, da so tudi nekateri prednjaki zastave razobesili in sklepa iz dejstva, da je ob 9. uri zvečer veselični pro-

stor že bil prazen, da se je prireditev ponevrečila. Seveda, če bi se na naših veselicah tako žrlo kakor se na liberalnih, bi »Narod« imel prav, pa se je zelo zmotil. — Napisali piše glasilo liberalne intelligence, da »se mora klerikalnemu časopisu zelo slabu goditi«, ker agitiramo za razširjenje naših listov. To je tudi imeniten argument, vreden najneumnejše buše. — Brez šale, pri »Slovenskem Narodu« nekaj ni v redu. Sicer je bil včeraj ponedeljek, toda če mislio liberalni uredniki še dalje tako neokusno polemizirati, bo najboljše, da se jih ignorira. »Narod« je postal tak kakor kamniška lokomotiva, iz vseh špranj pušča samo vodo in nikamor naprej ne pride.

Š Velik protestni shod. Iz Šent Jerneja nam poročajo: Velika fara šentjernejska je napravila preteklo nedeljo velik protestni shod zoper povisanje deželne naklade, osobito še zoper nasvetovano obdačanje vinskega pridelka. Pridelovanje vina na obnovljenih vinogradih je postalno silno težavno in dražo. Nova trta se je tako »razcrkljala«, kakor otrok, ki hoče biti vdeno v naroču. Če ne stojiš vedno s škopilnico, žvepljalnikom, rafijo v vino-gradu, pa se ti nekega dne vse listje popali, jagode pa kakor s pepelom posujejo. Pride pa še vsako leto posebna uima. Eno leto je palež, drugo leto toča, tretje leto to, kakor letos, pozeba, četrto leto prav dobro obrodi, pa pridelek nima nikake cene. Tako, da smo resno jeli premisljevati, bi li ne bilo bolj pametno trti poravati, pa svet z deteljo in koruso obsejati. Sedaj pa pride še nemodra glava, ki more nasvetovati obdavčenje tega pridelka? Primerno je spomnil gosp. župnik Anton Lesjak na izborni svoječasni govor gospoda komercialnega svetnika Fr. Povšeta, ki je v državni zbornici znižanje carine na uvoz laških vin imenoval trtno uš Št. II. Obdavčenje vinskega pridelka bi bila pa trtna uš Št. III., ali boljše Št. III. in IV. Zato je vsa fara šentjernejska, ki obsegata deloma tri občine, slovesno protestirala zoper tak nesmiseln predlog ter sklenila naslednjo resolucijo, katero odpošlje na naše deželne in državne poslanice: »Velika fara šentjernejska zbrana, dne 28. julija v veliki društveni dvorani kar najodločnejše protestira proti nameravanemu vinskemu davku, bodisi s strani dežele ali države, ker bi tak davek kruto zadel že itak siromašnega vinogradnika in mu nadaljnjo obdelovanje vinograda skoro onemogočil. — Obenem izrekamo popolno zaupanje našim poslancem, kateri naj zastavijo ves svoj vpliv v to, da se ta preteča nesreča prepreči.«

Š 1000 Hrvatov je že priglasilo udeležbo osrednjemu odboru za evharistični kongres na Dunaju. Odbor je preskrbel 400 zasebnih in 1600 skupnih stanovanj za hrvške udeležence.

Š VII. shod češkoslovanskih katolikov se bo vršil leta 1913. v Čeških Budjejevicih.

Š Izjava. Podpisana odbora ob teh kmečkih podružnic v semiški fari, namreč podružnici v Semiču in na Štreklevcu ugovarjata zoper predlagano deželno vinsko doklado, kakor jo je g. pl. Šuklje v svoji brošuri predlagal, ker: 1. bi bil ta davek krivičen, zadel bi namreč le nekatere kraje, predvsem pa Belokranjsko, ki parabi prej izdatne podpore in pomoči, kakor da bi vso deželo zalagala; 2. je sposoben, da to edino, kar se tukaj še v vsaj boljših letih izplača — in to je trti — kmetu pristudi. — Za podružnico Semič, dne 29. julija 1912: Jožef Mihelič, načelnik. — Za podružnico Štreklevec, 29. julija 1912: Martin Drganc, načelnik.

Š Blagoslovilje novega Društvenega Doma na Črnici. Na Črnici se bo 25. avgusta blagoslovil in otvoril novi Društveni Dom. Kdor vé, s kakšno požrtvovalnostjo so postavili Črnici lepo stavbo ob cesarski cesti, ta gotovo pričakuje, da se bo olvoritev Doma razvila v izredno slovesnost, h kateri so že zdaj iskreno vabljeni vsi prijatelji naših organizacij, zlasti naša društva. Podrobnosti objavimo pozneje.

Š Protest zagrebškega nadškofa koadjutorja dr. Ante Bauerja Cuvaju. Iz Zagreba poročajo: Predno je odpotoval Cuvaj iz Zagreba na počitnice, je v kratki avdenci zaslišal nadškofa koadjutorja dr. Bauerja. Nadškof koadjutor dr. Bauer je protestiral, ker se ni v novih na knežkoških posestvih zgrajenih poslopijih nastanila splošna bolnišnica, kakor je bilo prvotno dogovorjeno, marveč da so preseili v poslopja realno gimnazijo in plemeški konvikt. Nadškofijska kurija je namreč prodala hrvaški deželi zelo poceni stavbišča v Šlati, s pogojem, da se sme zgraditi na teh stavbiščih le splošna bolnišnica. Cuvaj se pa na svoječasno sklenjeno pogodbo med nadškofijsko kurijo in hrvaško deželno vlado ni oziral in noče izročiti novih poslopij človekoljubnim namenom. Dr. Bauer je zato pozval Cuvaja, da naj preseli v nova poslopja bolnišnico, če pa tega ne storii, mora plačati za zemljišče sedanjo ceno. Cuvaj je bil baje divi, ko je dr. Bauer možato nastopil za pravice zagrebške nadškofije, ki ne pusti s seboj pomemati, kakor bi se to Cuvaju poljubilo.

— Državna podpora. Notranje ministarstvo je v sporazumu s finančnim ministarstvom dovolilo 3000 kron državne podpore posestnikom v občinah Dovje, Kranjska gora, Gorje in Jesenice, ki so bili leta 1911. oškodovani vsled povodnj.

— Nova maša. V nedeljo, 4. avgusta, bo imel pri Sv. Gregoriju slovesno novo sv. mašo č. g. Franc Žužek, duhovnik tržaške skofije. Slavnostni govornik je č. g. Andrej Snoj, duhovnik v višjem duhovskem izobraževališču pri sv. Avguštinu na Dunaju.

— Požar Podsmreko. K poročilu sbotnega »Slovenca« se še dostavlja, da je delovala požarna bramba iz Dobrove v četrtek celo noč pod vodstvom g. načelnika Kozomernika, oziroma podnačelnika g. Jakoba Suhodolca. Vkljub neumornemu delovanju se ni dal ogenj popolnoma za dušiti, ker je veliko tlečega sena na pogorišču ter je pričelo še v petek zvečer na pogorišču tleti. Tako je bil zopet oddelek gasilnega moštva na pogorišču. Ravno iste se je še v soboto pripetilo. Gasilci so delovali torej tri cele noči zaporedoma. Največja zahvala in odškodnina gre gasilcem iz Dobrove, ker so s tako požrtvovalnostjo omejili večjo škodo.

— Vlom v trgovino. Preteklo sredo ponoči je bilo vlomljeno v specijsko trgovino Ivana Mala v Pečah, okraj Brdo, ter ukradeno iz prodajalniške mize 180 K denarja in več zapisnih knjižic. Knjižice so našli naslednjega dne zunaj vasi. Kot osušljena tatvine so aretovali dva delavca in ju izročili okrajnemu sodišču na Brdu.

— Rudokop na Dolenjskem. Iz Št. Ruperta se nam piše: Kakor vse kaže, se bodo mogoče povrnili stari časi nazaj, ko je ljudstvo tudi doma zasluzilo kak krajcar. Podjetnik g. J. Hofman iz Češkega je začel na Hrastnem in Vihru kopati železno rudo. Sedaj gre še počasi, ker je treba še vse pripraviti. Kakor se zatrjuje, bodo železne rude dosti in je tudi dobra. 10—14 delavcev na dan dela že nad en mesec. Vrh Hrastnega so izkopaljano naravnost v tla — tu

Kje je ostalo telo brez glave? Dne 2. novembra je posestniku Francu Mavšaru iz Drandola pri Čermošnicah zginila dveletna hčerka Alojzija. Takoj po preteku jedne ure so jo bili začeli iskati, a je bilo iskanje brezuspešno. Starši in drugi sosedje so bili mnenja, da je otroka ponesreči ustrelil kak lovec in ga potem, boječ se kazni, neznano kam zakopal, ali pa da je istega ukradel kak brkaški ser (Lämmergeier), ki jih je bilo takrat več opaziti krog Čermošnic, oziroma v kočevskih gorah in ki so jih bili lovci tudi nekoliko postrelili. Tembolj je bila trditev opravičena radi tega, ker je otroka videla kritičnega dne neka ženska iti od doma v smeri proti gozdu. Otroku so bili starši dovolili, da naj gre na pašnik k drugim domaćim otrokom, ki so v bližini domače hiše pasli živino. Otrok je pa mesto da bi šel k drugim domaćim otrokom na pašnik, zabredel v nasprotno stran proti gozdu, od koder se ni več vrnil. Dne 26. julija je našel posestnika sin Andrej Spreitzer iz Vildbaha v gozdu, imenovanem »Kolrigl«, ki je oddaljen kak pol ure od Drandola, pod nekim bukovim drevesom skelet otročje glave brez spodnje čeljusti. Ta skelet znači, da je bil dolični otrok komaj kakve dve leti star, to pa radi tega, ker se je na skeletu našlo osem malih zob, in sicer takih, kakršne dobijo otroci v starosti okrog dveh let. Raziskovalo se je še po daljnih telesnih ali kostnih ostankih, pa razun navedene črepinje — glave — ni bilo nobenega sledu. Kaj bodo potrdile nadaljnje poizvedbe po izvedenih osebah, seveda danes ne moremo navesti. Smelo bi se pa misliti, da je najdena glava ona Alojzije Mausar, ker se vjema sum, kakor gori navedeno, popolnoma, da je otroka ukradla kaka žival ali pa je dekllico po nesreči ustrelil kak lovec. Otrokovovo glavo so prenesli v mrtvašnico, kjer čaka sodne komisije.

Kranjec okradel Hrvata. Dne 26. t. m. je med vožnjo po železnici od Zaprešića do Podsuseda kmel Imbro Puhalović pogrešil svojo denarnico z 62 kromami. Takoj mu je padel sum na nekega Kranjca, ki se je vozil z njim ter mu je kar naravnost rekel, naj da ukradeni denar nazaj. Kranjec je tajil, končno sta se sprjela. Tat je potegnil nož, a predno ga je mogel rabiti, so priskočili drugi sopotni. Tedaj je Kranjec planil k vratom, vrgel denar na progo in nato še sam skočil iz drvečega vlaka.

Lastnega očeta umoril in oropal. V vasi Slatina, okraj Foča (Bosna) se je posestnik Hasan Vahida v drugič oženil. Njegov sin Hilmo se je pa kmalu spečal z mačeho Aljo; vmes sta se še vtaknila neka Aljina sorodnica in njen mož ter nagovarjala Aljo, naj moža spravi s poto, da se more poročiti z njegovim sinom Hilmom. Alja se je udala in pregovorila ljubimca, da je specrega očeta s sekiro ubil in oropal prihranjeni denar 15.000 K. Truplo Hasana so potem vsi skupaj odnesli iz hiše in izbrisali sledi. Vendar se je zlonč že naslednji dan odkril in krvce so zaprli.

Ogenj na pusti. Na pusti Rendt-wich blizu Osjeka je zgorelo za 3000 K žita, ki je bilo pripravljeno za mlačev.

Slovenska poroka v Ameriki. V Pullmanu, III., se je pred kratkim poročil g. Jakob Puc z gdčno Marijo Podboj, oba doma iz Planine na Notranjskem.

Primorske vesti.

P Smrt v morju. V nedeljo je pri kopanju v morju v Pulju utonil delavec Simon Klarič, doma iz Benkovaca. Ponesrečenec zapušča vdovo in štiri nepreskrbljene otročice.

p Trgovec z ukradenimi stvarmi. Puljska policija je te dni artovala trgovca z žezom Del Negrija, ker se mu je prišlo na sled, da je že več let izkuopal v pomorskom arzenalu ukradene stvari. Del Negro je italijanski podanik.

p Iz goriškega preiskovalnega zapora so izpustili mirodinčarja brata Mazzoli, ki sta bila arretirana zaradi tihotapstva s saharinom.

p Umrla je v Trstu 19 let stara Genovefa Hladnik, hčerka služe Slov. čitalnice.

p Umrl je v Gorici Karl Haupmann - Albertini, znan v goriških krogih radi svojih čudaških nazorov in ekscentrične hrave. V svojim mladih letih je razispal z denarjem kakor kak ameriški milijarder. Tako si je na pr. nekdaj naročil poseben vlak iz Milana v Gorico, v veseli družbi si je nekdaj s tisočakom prižgal smodko. Zadnjega leta sta ga melahnholia in srd do življenja spravili v norišnico. Bil je tudi pisatelj in čeravno trd Italijan, je pisal dva zvezka nemških poezij.

p Služkinja okradla redarja. Redarja Franc Cerk in Anton Rausch v Trstu sta bila v soboto popoldne izven službe in tako sta v civilni obleki sedela na klopi v vrtu pred postajo južne železnice. Blizo njiju je sedela tudi 17letna brezposelna služkinja, Cecilija Fran-

co iz Strassolda, stanujoča v ulici Scoglio št. 364. Ta je porabila trenotek, ko je bil Cerk v živahnem razgovoru s svojim tovarišem, da mu je izmakinila novčarko, v kateri je bilo 30 K ter je nato hitro odnesla pete. Včeraj so iztaknili tatico in jo aretilali. A tajila je, da bi bila ona ukradla novčarko, toda neka Josipina Srebota, ki je v soboto v kritičnem času sedela v vrtu ravno nasproti, je izpovedala, da je videla Francovo, ko je Cerku vzela novčarko.

p Iz policijske službe v Trstu. Konceptista dr. Ivan Seneković in dr. Maksimiljan Platter sta imenovana za komisarja pri c. kr. policijskem ravnateljstvu.

SPORED VELIKEGA SESTANKA slov.-hrvaškega kat. narodnega dijaštva, ki se vrši dne 1., 2., 3. in 4. avgusta v Ljubljani.

V četrtek, dne 1. avgusta:

Ob pol. 3. uri popoldne: Občni zbor »Slov. dijaške zvezze« v dvorani Ljudskega doma. Istočasno: Glavna godišnja skupština sveukupnog hrvatskog kat. nar. dijaštva v veliki dvorani hotela Union.

Ob 8. uri zvečer: Pozdravni večer v veliki dvorani hotela Union.

V petek, dne 2. avgusta:

Ob 8. uri zjutraj: sv. maša v stolnici.

Ob 9. uri dopoldne: Slavnostno zborovanje v proslavo desetletnico slov. kat. akad. teh. društva »Zarje« v Ljudskem domu.

Od 2. do 4. ure popoldne: seja slov. nar. obrambne sekcije v Rokodelskem domu:

a) Kako vzbudit narodno zavest (ref. iur. Fr. Jež, »Danica«).
b) O izseljevanju (ref. iur. M. Zavadil, »Dan«).
c) Taktika češkega nar. obrambnega dela (ref. iur. Fr. Stričič, »Dan«).

Ob 4. uri seja slov. literarne sekcije v Rokodelskem domu:

a) Nekaj literarnih problemov (ref. g. dr. J. Šilc).
b) Smeri mlajše generacije (ref. phil. Fr. Koblar).

Vzporedno ob 2. uri popoldne: Dogovori hrv. kat. akad. pokrajinskih društava: »Pavlinovič« (Dalmacija), »Dobrila« (Istra), »Martiće« (Bosna) in omladinske sekcije iz Banovine. (V veliki dvorani hotela Union.)

Zvečer ob 8. uri v Ljudskem domu: Slavnostna predstava. Igrajo slov. kat. nar. akademiki.

V soboto, dne 3. avgusta:

Ob 8. uri zjutraj: sv. maša v stolnici.

Ob 9. uri dopoldne: Skupno zborovanje slov. hrv. kat. nar. dijaštva v veliki dvorani hotela Union:

a) Slov. kat. nar. dijaštvo in njegovi cilji (ref. iur. J. Basaj, »Danica«).
b) Katolička misao v hrv. slov. kulturnem razvoju (ref. med. M. Bašić, »Hrvatska«).
c) Slovenski duhovnik in narodno delo (bog. Ciril Kundat, Celovec).

Ob 2. uri popoldne: Seja slov. org. sekcije v Rokodelskem domu.

Ob 2. uri popoldne vzporedno v prostorih Ljudskega doma:

1. Sastanak hrv. bogoslova — vodi »Zbor duhovne mlad. zagrebačke«.
2. Sastanak franjevačkih bogoslova — vodi »Duns Scot« (Zagreb).

Ob 5. uri popoldne v dvorani Ljudskega doma: Organizator. sekcija hrv. apstinenata.

Ob 8. uri zvečer: Komerz v veliki dvorani hotela Union.

V nedeljo, dne 4. avgusta:

Ob 8. uri zjutraj: Izredni občni zbor »Slov. Lige kat. akademikov«:

a) Dosedanje delo »Lige« (ref. med. Bolkovac, »Hrvatska«).
b) Njeni cilji za bodočnost (ref. phil. L. Sušnik, »Danica«).

Ob pol. 12. uri dopoldne izlet na Bled.

Ljubljanske novice.

Sestanek slovenskega in hrvatskega katoliško-narodnega dijaštva v Ljubljani. Pisarna za sestanek posluje od danes naprej v »Ljudskem domu«, I. nadstropje (tajništvo »Slov. dijaške zvezze«) od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne. Kdo želi kako pojasnilo, naj se obrne nanjo. V njej naj se zglaši vsakdo takoj po dohodu v Ljubljano, če želi, da mu prekrbi pripravljalni odbor zastonj stanovanje in hrano (kosilo in večerje) po priimeni ceni.

Iz Slavnostna predstava ob priliki desetletnice »Zarje«. V petek, dne 2. avgusta se vprizori v »Ljudskem domu« novitev drama z dežele v treh dejanjih, »Pavla«, ki jo je spisal iur. Alojzij Remec, na kar še enkrat opozarjam. Na to točko sestanka opozarjam zlasti ljubljansko občinstvo in vabimo, da jo poseti v velikem številu.

Blagoslov temeljnega kamna nove cerkve sv. Jožefa v Ljubljani bo v nedeljo, dne 4. avgusta ob 9. uri dopoldne.

Iz Tlakovanje v Ljubljani. Kakor znano, se je pred kratkim v gremiju ljubljanskega mestnega magistrata razmotrivalo tudi vprašanje, ali bi ne bilo primerno izpremeniti določbo, da se morajo v Ljubljani napravljati trotoarji iz porfirja, ker se je porfir zaradi kartele dobaviteljev znatno podaril. Z ozirom na tozadovno notico v našem listu nam sporoča g. Ivan Lentsch, lastnik porfirne tvornice z Branzollu in izdelovalj tlakov v Inomostu, da o tozadovnem kartelu ne more biti govora, kajti točasno obstoji edino njegova tvrdka za obdelavanje porfirja, ker se druge tvrdke zaradi zvišanja obratnih stroškov

niso mogle vzdržati. Ravno zaradi zvišanja delavskih plač pa tudi cene porfirja niso mogle ostati iste kot pred petimi ali desetimi leti. Poleg tega opravičuje podražanje porfirja tudi to, da se je do lanskega leta kot podlago pri tlakih rabilo romanacement, namesto sedaj predpisane portlandcement. — Gremij ljubljanskega magistrata bo gotovo o tej zadevi še razpravljal, predno se bo definitivno odločil.

Iz Umrl je včeraj v deželnemu bolnišnici g. Viktor Starin, črkostavec »Učiteljske tiskarne«. — V Zapotoku pri Sodražici je umrl črkostavec g. Michael Arko.

Iz Računa o izletu gostilničarjev v Postojno doslej »Gostilničarski Vestnik« še vedno ni prinesel. Gostilničarji žele, naj se poda natančen račun o dohodkih in stroških in o tem, kdo dobi dobiček.

Iz Odlikovanje. Cesar je podelil lastniku tvrdke Ignac pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg, Otmariju Bambergu st., vitežki križec Franc Jožefovega reda.

Iz Umrla je gospa Alojzija Windischher, c. kr. davkarja vdova, mati g. dr. Frana Windischera.

Iz Za občinskega tajnika na Jesenicih je imenovan g. Ivan Potrato, uradnik v pisarni tajništva S. L. S.

Iz Preprečena pot. Včeraj sta se hotela odpreljati v Ameriko 1. 1893. v Stražnem vrhu rojeni in v Dobliču p. Črnom. pristojni Matija Kump in leta 1893. v Blokah rojeni Anton Troha, še predno sta zadostovala vojaški dolžnosti. Nakana se je pa obema ponesrečila, ker ju je tik pred odhodom na južen kolodvoru službujoči stražnik aretoval. Prvega je spremil nek rojak, ki je svoj čas že bil v Ameriki. Izročili so jih deželnemu sodišču.

Iz Nesreča. Včeraj popoldne je 11letni šolski učenec Anton Janežič pod nekim kozolcem na Ilovici v starem železu našel kos cevi, ki je bila napolnjena z neko eksplozivno tvarino, česar pa Janežič ni vedel. Dečko je začel cev prazniti z nekim žebljem, pri čemur mu je cev eksplodirala in mu na levi roki odtrgala dva prsta in mu je sploh tako poškodovala, da so ga morali odvesti v deželno bolnišnico.

Iz Pod skrbstvo je dala sodnja bivšega privatnega uradnika v Ljubljani, Feliksa Schaschla, sedaj v Gradcu, radi zapravljenosti; nadsprevodnika v pokolu Simona Thurnerja v Ljubljani, radi blaznosti in Marija Strubelj, bivšo kuhanico v Ljubljani, radi blaznosti.

Iz Poizkušen samoumor. Včeraj popoldne je v samomorilnem namenu na Starem trgu št. 34 pila 24 letna služkinja Marija Purkartova iz Golega pri Ljubljani karbolno kislino, vsled česar so jo napadli taki krči, da je začela klicati na pomoč. Na lice mesta došli zdravnik ji je dal prvo pomoč ter odredil, da so jo z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. Nesrečnica je zapustila pismo, v katerem pravi, da je vzrok tega čina nesrečna ljubezen.

Iz Oddaja vojaških konj v privatno porabo. C. kr. ministrstvo za domobranstvo je ravnokar izdal v obliku knjige določila o oddaji konj domobranske konjenice v privatno porabo. Knjižica obsega 94 strani in je pri dvorni in državni tiskarni na Dunaju v zalogi. Cena 50 vinarjev. Gojiteljem konj bo knjižica gotovo dobro došla.

32 prijateljski sestanek trg. sotrudnikov se vrši dne 1. avgusta t. l. v salonu pri »Perlesu« (Matjan), Prešernova ulica. Na tem sestanku bode razlagalo društvo slov. trg. sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani, sedanj položaj zavarovanja trg. in priv. nastavljencev. Dalje se obravnava dnevni red, ki določa jesensko in zimsko sezijo učnih tečajev, zabav ter zelo važno upravljanje hranjenja med članji.

Iz Posredovalnica »Društva slov. trgovskih potnikov v Ljubljani« išče štiri spretné trgovske potnike, in sicer tri manufakturne in enega čevljarske stroke, solidne in uvedene, za planinske dežele in Primorsko. Interesentje naj se blagovolijo obrniti s povratno znamko za odgovor na imenovanje društva, nakar se jim naslovi naznanijo. Odbor.

Iz Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši danes ob ugodnem vremenu od pol 7. do pol 8. ure zvečer pod gradom »Tivoli«.

Telefonska in brzjavna poročila.

PROCES PROTI JUKIĆU IN DRUGOVOM.

Jukić besni.

Zagreb, 30. julija. Danes ob 8. dopoldne se je razprava proti Jukiću in njegovim tovarišem nadaljevala.

Jukić so zopet pod veliko orožniško asistenco pripeljali v dvorano. — Predsednik pozivlja Jukića, naj na stavljena mu vprašanja odgovarja.

Jukić kriči: »Dovedite Cuvaja! On naj odgovarja! in podobno. — Nato se burno dvigne in hoče oditi nazaj v zapore. Orožniški planejo za njim. Jukić se je bra-

nil zrušil vse klopi, zagrabil enega stražarja in ga vrgel proti ograji, kjer se nahaja občinstvo. Jukića so morali odvesti iz sodne dvorane.

generalu Garioniju, da naj bo pripravljen s svojo divizijo na novo operacijo. Sodijo, da napade Garioni Reagaline.

SPLETKE V LAŠKEM GENERALNEM ŠTABU.

Benetke, 30. julija. »Avantie poroča, da je radi spletke častnikov laškega generalnega štaba v nemosti general Caneva. Dolže ga, da ni postopal v Tripolisu po ukazih vojnega ministrstva, marveč je delal tako, kakor je to želeta »Rimska banka«.

ZGRADBA BAGDADSKE ŽELEZNICE.

Carigrad, 30. julija. Z Bagdada se poroča: Minulo soboto so v Karlabahiju zasadili prvič lopato za zgradbo zadnjega dela bagdadske železnice. Slavljaj se je udeležil vali v Karlabahiju, kraje oblasti in nemški inženirji, ki vodijo zgradbo.

ZA SAMOUPRAVO MAKEDONIJE.

Sredec, 30. julija. Bulgarska makedanska liga je priredila v Romanu in v Dolnjem Kremenu dva shoda, kjer so sklenili pozvati bulgarsko vlado, da naj takoj nastopi pri velevlastih zato, da dovoli samoupravo Makedoniji. Če bi pa Turčija ne hotela dovoliti samouprave, naj nastopi Bulgarija proti njej z orožjem.

PO ALBANCIH OBLEGANA TURŠKA ARMADA V PEČI.

Skader, 30. julija. Ko je po višjem ukazu nameraval turški mutesarif v Peči, Zaver Fajet bej, iz Peči z 12 bataljoni redne turške armade prodirati v Bitovlje, so albanski vstaši porezali vse brzojavne žice, Zaver Fajet beja pa pozvali, da naj se s svojimi bataljoni pri-druži vstašem. Zaver Fajet bej se je nato s svojimi vojaki umaknil nazaj v Peč, kjer so ga obkollili albanski vstaši in ga oblegajo. O njegovi sedanji usodi ni nič znanega.

BEG TURŠKEGA OROŽNIŠKEGA POVELJNIKA DERVIS BEJA K ALBANSKIM VSTAŠEM.

Bar, 30. julija. O prestopu in o begu orožniškega poveljnika Derviš beja se poroča: Bivši turški orožniški polkovnik, Bajram Sur, ki vodi zdaj albanske vstaše, je posjal k Derviš beju sla, ki mu je izporočil, da mu mora po narocilu Bajram Sura izjaviti, da naj se sramuje, ker služi vladu, ki zatira svoje narode. Ko mu je sel to povedal, je Derviš bej obledel, takoj potegnil svojo sabljo, jo prelomil, odtrgal s suknje svoja častniška znamenja in zaklical slu: »Vodi me v tabor albanskih domoljubov!« Z Derviš bejem je pristopilo k vstašem približno 100 orožnikov.

DRAGINJSKI IZGREDI.

Brody, 30. julija. Vsled naraščajoče draginje živil je prišlo do velikih izgredov, ki se jih je udeležilo več tisočev prebivalstva. Razburjena množica je napadla na trgu stojnice kmetov, ki so vnovič podražili živila. Kljub posredovanju orožništva in policije so izgredniki razbili tržne stojnice, zmetali živila na tla, polili s petrolejem in jih zažgali. Kmetje so pobegnili. Končno se je posrečilo orožnikom, ki so dobili ojačanja, napraviti zopet mir. Zaradi teh dogodkov se kmetje sedaj mesta ogibajo ter nameravajo prinašati živila še vedno na trg, ko bo njim in njihovemu blagu tajancena varnost. Tudi mestne mesarje bojkotirajo kmetje.

ZNIZANA CARINA NA SLADKOR V SRBIJLJ.

Srbška vlada je znižala carino na sladkor od 20 na 10 dinarjev.

PROCES PROTI NAPADALCU D'ALBA.

Rim, 30. julija. »Tribuna« priobčuje razgovor z nekim višjim sodnim funkcionarjem, ki je izjavil, da z ozirom na doseganje uspehe preiskave proti napadalcu na italijansko kraljevo dvojico, d'Albi ni izključena eksistenza zarote. Sodni funkcionarji so prepričani, da je d'Alba bil samo orodje te zarote, vendar pa je bilo doslej nemogoče izslediti sokrivce. Proces proti d'Albi, ki bo trajal tri do štiri dni, se bo vršil še meseca novembra. K razpravi bo poklicanih 30 prič. Ko je pred dnevi izročil neki sodni funkcionar d'Albi obtožnico, se je d'Alba glasno zasmehal in vrgel na svojo posteljo. Napadalca strogo nadzirajo, ker je dvakrat poizkusil izvršiti samoumor. Enkrat se je skušal zadavit z žepnim robcem, drugič pa z rjuho.

ZUPNIK UTONIL, KO JE HOTEL RESITI BRATA.

Varšava, 30. julija. V vasi Brwilno pri Plocku se je tamkajšnji župnik Marjanski kopal s svojim bratom. Zadnji se je naenkrat pričel potapljati in klicati na pomoč. Župnik mu je prisločil na pomoč, a se ga je brat oprijel tako nesrečno, da ni mogel plavati. Oba sta utonila predno je došla pomoč.

AVTOMOBILNA NESREČA KNEZA CZETVERTYNSKIJA.

Varšava, 30. julija. Pri Radzynu je padel avtomobil kneza Severina Czertvyn-

skija v obcestni jarek, ker se mu je zlomila os. Knez je dobil znatne poškodbe, vendar ne smrtnonevarne.

BELGRAJSKI APAŠI.

Belgrad, 30. julija. V kralja Aleksandra ulici so se pojavili apaši, ki so vdrli v prodajalnico trgovca Demetra Bujovića. Trgovca sta pograbila dva apaša in ga pretepal z biči, ga vrgla na tla in po njem hodila. Ko so apaši oropali blagajno, so izginili. Bujovića so morali peljati v bolnišnico.

PRODANI DIAMANTI PORTUGALSKIE KRALJICE.

Rim, 30. julija. Kralj Viktor Emanuel je obveščen, da bodo po javni dražbi prodali diamanti portugalske kraljice Marije Pije. Kralj Viktor Emanuel želi kupiti kraljičine dragocenosti. Med dragocenostmi se nahaja tudi z briljančno okrašena tiara, ki je vredna več sto tisoč lir. Neko zavratnico s 324 biseri cene je na 150.000 in neko drugo z 274 biseri na 125.000 lir. Briljanti in rubini tehtajo 367 lotov. Z izkupilom nameravajo poravnati dolgove kraljice Marije Pije. Če kaj preostane, dobi preostalo vsoto vojvoda Oportski, stric laškega kralja.

Po svetu.

Zopet napad na smodnišnico. Dne 28. t. m. ponoči je zapazil vojak Simon na straži, da se bliža smodnišnici neki mož, ki mu je zaklical stoj. Ker se ni tudi na drugi klic ustavil, je vojak streljal, nakar je streljal z revolverjem tudi neznanec, ki je nato pobegnil, ne da bi ga bili ujeti.

Kolera na Ogrskem. Iz Budimpešte poročajo, da se je v občini Mindszent pojavilo vnovič več slučajev kolere. Kmetica, ki je obolela s sumljivimi zraki kolere, je umrla. Tudi neka tretja oseba je umrla v enakih okoliščinah. Tri druge osebe so obolele.

Lov na miši. Z Dunaja poročajo: Zadnja avstro-ogrških poljedelcev je zaradi velike nadloge poljskih miši na nekem shodu v Himbergu obljubila šolarjem za vsako vjeto poljsko miš 1 vinar. Tako je priredilo 15 šolarjev lov na miši in v teknu ene ure jih niso nič manj vjeli kot 3753, tako da je moralna zadružna izplačati 37 K 53 vin.

Londonski lordmajor je povabil občinske svetez Dunaju, Prago in Išlu na posete v London kot odgovor za posez londonškega občinskega zastopa lanskog leta.

Nadškof imenovan za župnika. Za župnika Marijine cerkve v Krakovu je imenovan iz Rusije izgnani nadškof Simon, ki se sedaj mudi v Rimu.

Samoumor zaradi smrti sopoge. V Pragi je pred petimi tedni umrla sopoga krojača Karola Aleksandra. To je sopoga tako potrolo, da je pred dnevi vzel svoja štiri in pol in tri in pol leta stara sinčka Aleksandra in Ivana s seboj na neko bližnje polje in oddal nanju iz revolverja več streljov. Nato je tudi sam izvršil samoumor. Težko ranjena dečka so prepeljali v bolnišnico.

Milijonarja umorila njegova ljubimka. V Peterburgu je v noči na nedeljo ustrelila znanega veleindustrija in milijonarja Bilejova njegova ljubimka, vdova štabnega stotnika Bogdanovicza.

AVTOMOBILI LAURIN & KLEMENT

deln. dr. v Mladi Boleslaví,

SVETOVNA ZNAMKA. 1407

Društvo tiskarjev na Kranjskem naznanja, da je preminul njegov član gospod

Viktor Starin

črkostavec

danes ponoči po dolgi mučni bolezni.

Pogreb bo jutri popoldne iz deželne bolnišnice na pokopališče, k Sv. Križu.

Bodi mu blag spomin!

V Ljubljani, 30. julija 1912.

2381

Društvo tiskarjev na Kranjskem naznanja, da je preminul njegov član gospod

Mihail Arko

črkostavec

danes zjutraj ob 7. uri v Zapotoku pri Sodačici.

Bodi mu blag spomin!

V Ljubljani, dne 30. julija 1912.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvaha
29	9. zveč.	732,2	19,3	sl. svzh.	nevihta	
30	7. zjutr.	732,3	18,0	bezvetr.	pol. obl.	13,3
	2. pop.	732,8	23,0	sl. zah.	oblačno	

Srednja včerajšnja temp. 22,3°, norm. 19,8°.

Zahvala.

Za vse obline in presrčne dokaze sočutja povodom bolezni in smrti naše nepozabne, nad vse ljubljene sestre, matere, svakinje, gospe

Gabriele Bezeg, roj. Kraigher

kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo naše drage rajnice k večnemu počitku naša najskrnejša zahvala.

Osobito in posebe se še zahvaljujemo preč. g. župniku goškemu, ki je našo nepozabno večkrat v bolezni obiskal in tolazil, preč. gospodoma Riharju in Keteju za spremstvo do groba, gospe Habetovi in gospodeni Boštjančičevi, ki sta z vso spremnostjo lajšali ranjki bolezni, pevskemu zboru „Nanos“ za prekrasno in ganljivo petje v cerkvi in na grobu.

Vsem skupaj in vsakemu posebe Bog plačaj.

Na Gočah, dne 28. julija 1912.

Rodbina Bezeg in sorodniki.

2371

Ženitibna ponudba.

40 let stara dekle, ves čas vzglednega življenja, prihranjenega denarja nad 2.000 K se želi poročiti z moškim bogoljubnega življenja enake ali tudi večje starosti, ki bi bil zaposlen v stalni c. kr. službi.

Ponudbe naj se blagovoljno poslati na upravnštvo Slovencev pod „M. R. št. 285“.

2359

Zelim takoj nastopiti službo

trgovske pomočnice

manufakturne ali špecerijske stroke.

Marica Planinšek, Šmartno pri Litiji.

2379

Pridno dekle

izšče službe k dobrni rodbini,

najraje k otrokom. — Naslov

pove uprava pod št. „2370“.

2370

Prostovoljna sodna javna dražba.

V pondeljek dne 5. avgusta 1912 dopoldne ob 9. uri se bode prodajalo na licu mesta pod tako ugodnimi pogoji na prostovoljni sodni javni dražbi zidano

novi hišo štev. 74 v Štefanjivasi — na Kodelovem

z več sobami, kletjo, lastnim vodnjakom z dobro pitno vodo. Izklicna cena 8.000 K, vadij 800 K. — Natančnejši dražbeni pogoji se poizvedo med uradnimi urami v pisarni podpisanega sodnega komisarja ali pred dražbo na licu mesta.

Mate Hafner,

c. kr. notar kot sodni komisar

2310

Namesto vsakega posebnega naznanila.

Potrtega srca naznanamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, žalostno vest, da je naša ljubljena in dobra mama, oziroma stara mama, sestra, tašča in svakinja, gospa

Alojzija Windischer

c. kr. davkarja vdova

danes v pondeljek ob 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 59. letu svoje starosti izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb bode v sredo dne 31. julija 1912 ob štirih popoldan iz hiše žalosti sv. Petra nasip št. 49 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 29. julija 1912.

KNJIGOTRŠTVO.

* Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Cena: z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 1 K 60 vin., v finem šagrinu z zlato obrezo v najfin. telet. 5 K.

»Pot k Bogu« je oni molitvenik, na katerega se morajo naslanjati vsi drugi pravilni molitveniki, ker obsega vse molitve, novega, od petro slovenskih škofij odborenega Cerkvenega molitvenika in poleg tega tudi vsa druga od višjih cerkev oblastev pregledana in odobrena berila in pobožnosti. »Pot k Bogu« je sploh najlepši in najpopolnejši slovenski molitvenik, ki ima res zlato vsebino ter kljub svoji obširnosti (460 strani) kaj licno in priročno obliko. Ta krasni molitvenik naj si nabavi vsak odrasel Slovenec.

* Voditelj v srečno večnost. Molitvenik. Spisal A. Merkun. Znižana cena: rdeča obreza 80 vin., zlata obreza 1 K 30 vin. Ta molitvenik, ki obsega 250 strani, se ne odlikuje le po svoji mali, prisrčni žepni obliku, temveč njegova prva prednost je priznano krasna vsebina. Poleg mnogoštavnih izbranih mašnih in drugih molitev so na prvih 90 straneh molitvenika pod naslovom »Poučni sestavki« razvrščeni prekrasni nauki, katerim se ima molitvenik v prvi vrsti zahvaliti za svojo prijubljenost. S prav kratkimi besedami, vendar pa temeljito in jedrnato, so v teh sestavkih obrazložene vse resnice sv. vere z natančnimi navodili, kaj moramo storiti in kaj opustiti, ako hočemo doseči večno zveličanje. Molitvenik nosi svoj naslov po pravici, ker je res pravi voditelj v srečno večnost. Ker izide v kratkem v novem natisu, oddali se bodo preostali izvodi prvega natisa po navedeni skrajno znižani ceni, kajti sama vezava je toliko vredna. Dokler ne bo celotni prvi natis razprodan, drugi natis, ki bo seveda neprimerno dražji, še ne pride v prodajo.

Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. Spisal O. Julij Lintelo. Cena 30 vin., 20 izvodov ali več po 25 vin.

Gospodinčna

absolventinja trgovskega tečaja (z odliko), vešč slovenske in nemške korrespondence, knjigovodstva (eno-in dvostavno), slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, želi **primerne službe**. Nastop takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe pod: »A. S. 12« na upravo »Slovenca«. 2317

Mizarji!

Sprejmemo nekaj mizarjskih pomočnikov in enega delovodijo v trajno delo.

Prednost imajo strojni mizarji. Ponudbe s zahtevki poslati je na Knežkofijske žage oddelek za zabele v Vrbovcu, pošta Mozirje (Štajersko). 2334

Krasno posestvo

V zelo prometnem kraju na Gorenjskem. Isto obstaja iz hiše z gostilno, gospodarskimi poslopji, njiv, travnikov in gozdov. Prodaja se vse skupaj ali posamezno. Kje pove upravnštvo »Slovenca«. 2278 pod štev. 2278.

St. 19.501.

Razglas.

Na podlagi § 26, al. a, b, občinskega reda za stolno mesto Ljubljano prepoveduje podpisani mestni magistrat iz ozirov na varnost oseb in prometa **izvoz z vsako vrstnimi vozovi, avtomobili, motoeiklji in kolesi iz Frančiškanske ulice na Dunajsko cesto** ter odreja, da se sme v nerazširjenem delu Frančiškanske ulice, t. j. počeni od poslopja »Učiteljske tiskarne« do vogala Dunajske ceste vršiti vozni promet z navedenimi vozili le v smeri od Dunajske ceste proti Frančiškanski cerkvi, ne pa nasprotno.

Prestopniki zapadejo zakoniti kazni.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 20. julija 1912.

Zupan:

dr. Ivan Taučar l. r.

2351

Naznanilo.

2357

St. 17.476.

Ribji lou v Iški in v Zali pod Kumom se odda na pet let v zakup, dne 2. avgusta t. l. ob pol 10 uri dop. v grof Auerspergovl palači, Gosposka ul. 15.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 5 velikih sob, kopalne sobe in pritiklinami eventuelno tudi hlev za 3 konje, lasten vrt se odda za avgustov termin. Kje, pove uprava lista pod št. 2358. (Znamka za odgovor.) 2358

Poziv na p. t. duhovščino!
Morsko kopališče Gradež pri Ogleju
Kakor prejšnja leta, je hiša duhovščega podpornega društva »Pio Sovvengo« na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odprtka in razvedrlja potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo »Pio Sovvengo« v Gorici (Corte S. Ilario 7). 1872 1

I poštni zavilek

(3 kg netto)
popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po poštem povzetju za K 5-60 c. kr. dvorni založnik lekarjan G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkah in v sterilizir. steklenicah.

2961

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija
“ADRIJA”,
oblastveno koncesijonirana prodaja strupov

v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5, 2135

Temnica na razpolago!

Zunanja naročila z obratno pošto. !!

: Zahtevajte cenike! :

Razpis.

Za razširjenje in predelanje vodovoda v Selcah, občina Št. Peter na Krasu na 5069 K 34 v proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predlože

do 17. avgusta t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanimu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, poslati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje razširjenih del pri vodovodu v Selcah.«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Proračun in stavni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v na-vadnih uradnih urah za znesek 1 K 50 v.

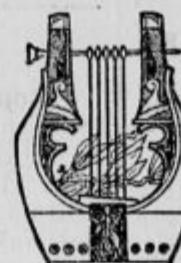
od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 27. julija 1912.

2368

KONCERT

s sodelovanjem slavne Slovenske filharmonije

se vrši jutri, v sredo, dne 31. julija 1912 zvečer na vrtu

hotela „Lloyd“

Začetek ob 8. uri.

Vstopina 40 vinarjev.

Razglas.

V smislu odloka c. in kr. vojnega ministerstva odd. 13. st. 1201 od 1. julija 1912 misli isto pre-skrbeti opravo in opremo iz usnja in kože za c. in kr. vojsko, potem usnje in kožuhovino od 1. januaria 1914 dalje kot doslej potom privatne industrije. Zmožne in solidne tovarne usnja kajere se morajo združiti v konzorciju so vabljene, da se udeleže konkurenco.

Povprečna denarna vrednost letne potrebe v mirnem času znaša po 848.000 K pri konzorciju za monturne zaloge št. 1. v Brnu, št. 3. v Göstingu pri Gradcu in št. 4. v Brunnu a. G. in po 1.456.000 K pri konzorciju za monturno zalogo v Budimpešti.

Pismene ponudbe morajo prispeti vsaj do 1. oktobra 12. ure opoldne pri imenovanem mi-nisterstvu i mora ponudnik položiti vadij, ki znaša

po 42.000 K za konzorcij za monturne zaloge št. 1, 3, in 4, in

75.000 K za konzorcij za monturno zalogo št. 2.

Natančnejši pogoji so označeni v uradnem listu Wiener Zeitung, potem v uradnih deželnih listih Grazer Zeitung, Klagenfurter Zeitung, Laibacher Zeitung in Osservatore Triestino od 23. julija 1912, kjer je gori imenovana ponudba s polno vsebino razglasena.

Ta ponudbeni razpis, kakor tudi zasnutek pogodbe, formulir ponudbe in vzorec garancijskega pisma je na razpolago tudi pri intendantah kornih poveljstev, pri monturnih zalogah in pri trgovsko-obrtni zbornicami. Posamezni iztiski zasnutek pogodbe, formulir ponudbe in vzorec garancijskega pisma se naroča lahko pri monturnih zalogah v Brnu in stane zasnutek pogodbe 1 K ponudbeni formulir in vzorec garancijskega pisma pa po 10 h.

Gradec, v juliju 1912.

2312
C. in kr. intendance 3. kora.

Josip Božič, slikar, Ljubljana (Trnovo), Konjušna ulica štev. 1
se vladivo priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za preslikanje cerkva v vseh slogih.

Nadalje se izvršuje v Ljubljani
slikanje društvenih odrov

in izgotovljene dekoracije se postavljajo na mestu. — Na željo se izvršujejo potrebni načrti že naprej po najnovejši sestavi in najnižji ceni.

2314
Učenec se sprejme takoj!

Naznanilo prodaje.

Iz konkurznega sklada Karla Lenčeta, vinskega trgovca na Laverci prodala se bode

dne 1. avgusta 1912.

na licu mestu v Zužemberku se nahajajoča vinska zaloga, obsegajoča okoli 123 hl belega in okoli 100 hl rudečega vina iz proste roke.

Prodala se bode tudi v Zužemberku se nahajajoča vinska posoda (hrampni in transportni sodi), posamezno ali z blagom vred.

Začetek prodaje ob 8 uri zjutraj v Zužemberku.

V Ljubljani, dne 23. julija 1912.

2296

Dr. Ivan Taučar

kot upravnik konkurzne mase Karla Lenčeta na Laverci.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gospodski ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pri-pisujejo glavnici **poluletno**. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajni-ske liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajinam in šolskim od-

borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih

zavodov in daje lombardna

posojila. Prodaja lastne pu-

pilarno-varne komunalne za-

dolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanje dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure do-poldne do 1. ure popoldne.